

FAGYHALÁL NAPKÖZELBEN

Jimmy Turner vidám, de kissé rekedt hangon szólalt meg, amikor belépett a fogadószobába.

– Bent van és várja magát – intett az ajtó felé, amelyen vastag, fekete betűkkel ez a felirat állt: *Frank McCutcheon vezérigazgató, Egyesült Űrposta.*

Jimmy belépett.

– Helló, kapitány, mi újság?

– Ó, hát maga az? – pillantott rá McCutcheon az íróasztala mögül, s közben valami förtelmesen búzló, erős szivart rágcsált. – Üljön le!

McCutcheon Jimmyre meredt bozontos, szürke szemöldöke alól. Az Öreg Fancsaliról – ahogyan az Egyesült Űrposta alkalmazottai egymás között nevezték – még a legrégebb munkatársai is azt terjesztették, nem emlékeznek arra, hogy valaha is elnevette volna magát, noha valami szállongó szóbeszéd szerint gyerekkorában egyszer elmosolyodott, amikor látta, amint a papája lepottyan az almafáról. Jelenlegi arckifejezése azonban inkább azt tükrözte, hogy ez a pletyka erős túlzás lehet.

– Na, ide hallgasson, Turner! – vakkantotta. – Az Egyesült Űrposta új szolgáltatást indít, és magát javasolja az úttörő munkára. – Figyelembe sem véve Jimmy grimaszát, így folytatta: – Mostantól kezdve a vénuszi posta egész éven át működni fog.

– Micsoda? Mindig azt hittem, hogy anyagi szempontból kész tönkremenés eljuttatni a postát a Vénuszra, kivéve akkor, amikor a Nap innenső oldalán van.

– Úgy van – ismerte el McCutcheon –, akkor, ha a szokásos utakat követjük. De ha eléggé meg tudjuk közelíteni a Napot, akkor akár nyílegyenesen is átvághatunk a Naprendszeren. És itt lép be maga! Felszereltek egy vadonatúj űrhajót, ami képes húszmillió mérföldre megközelíteni a Napot, és addig maradhat ebben a távolságban, ameddig csak akar.

– Várjunk csak egy percig! – vágott közbe Jimmy idegesen. – Nem egészen tudom követni, Mr. McCutcheon. Miféle hajó ez?

– Mit képzelsz, honnan tudnám? Nem a laboratóriumból szöktem meg. Abból, amit elmondtak, annyit tudok, hogy kibocsát magából valamiféle mezőt, amely a hajó körül a Nap sugárzását elhajlítja. Kapiskálja? Eltéríti. A hó nem hatol el magához, így időtlen időig ott rostokolhat, és a hajóban hűvösebb lesz, mint New Yorkban.

– Ó, tényleg? – kételkedett Jimmy. – Kipróbálták már, vagy ez az aprócska feladat rám vár?

– Természetesen kipróbálták, csak épp nem a valóságos szoláris körülmények között.

– Akkor felejtsük el a dolgot. Rengeteget megtettem az Egyesült Postaért, de ez már sok a jóból. Még nem örültem meg teljesen.

McCutcheon szipákkolt.

– Figyelmeztessen az esküjére, amit akkor tett, amikor belépett a szolgálathoz, Turner? „Űrrepülésünket...”

– „... nem állíthatja meg semmi, csak a halál” – fejezte be Jimmy. – Ezt épp oly jól tudom, mint maga, de azt is hozzáteszem, hogy nagyon könnyű ilyesmit egy kényelmes karosszék mélyéből idézgetni. Ha olyan idealista, akkor csinálja meg ma-

ga! Itt a lehetőség. Ha úgy óhajtja, akár ki is rúghat. Attól ne féljen, hogy nem talállok magamnak állást!

McCutcheon hangja suttogássá halkult.

– Ej-ej, Turner, ne hamarkodja el! Még nem hallott mindent, amit mondani akarok. Roy Snead lesz a társa.

– Hah! Snead! Ennek a nagypofájú ígéretőnek egymillió év alatt sem lenne merse ilyen munkát elvállalni. Próbáljon beadni valami más tündérmesét!

– Nos, az igazat megvallva, ő már vállalkozott a feladatra. Úgy gondoltam, hogy maga majd csatlakozik hozzá, de azt hiszem, mégis neki volt igaza. Azt állítja, hogy maga nem megy el. Pedig eleinte azt hittem, nem akar majd kimaradni ebből.

McCutcheon egy kézlegyintéssel elbocsátotta Jimmyt, és közönyösen visszahajolt ahhoz a jelentéshez, amibe beszélgetésük előtt belemélyedt. Turner megállt, habozott, majd visszafordult.

– Várjunk csak egy percig, Mr. McCutcheon! Azt mondta, Roy megy?

McCutcheon bólintott, de látszólag még mindig a munkájával bíbelődött. Jimmy kirobbant:

– Nahát, ez a becsstelen, pipaszár lábú, teszetosza pasas! Szóval azt képzelem, hogy én gyáva vagyok ahhoz, hogy elmenjek! Na, majd én megmutatom neki! Elvállalom a melót, és tíz dollárban fogadok egy vénuszi rézpenny ellenében, hogy ez az alak az utolsó pillanatban beteget jelent!

– Jó! – állt fel a székéből McCutcheon, és megrázta Jimmy kezét. – Gondoltam, hogy előbb-utóbb megjön az esze. A részleteket megkapja Wade őrnagytól. Azt hiszem, körülbelül hat hét múlva indulhat, és mivel én holnap elutazom a Vénuszra, valószínűleg még találkozhatunk is ott.

Jimmy még mindig fortyogva távozott, McCutcheon pedig átcsengetett a titkárnőnek.

– Miss Wilson, hozza be Roy Sneadet a képernyőre!

Néhány perc múlva felvillant a vörös fényjelzés. A képernyő kattant, és megjelent a sötét hajú, kifogástalanul öltözött Snead.

– Helló, Snead! – morogta McCutcheon. – Elvesztette a fogadást. Turner elvállalta a munkát. Azt hittem, betegre röhögi majd magát, ha elmondom neki, hogy maga nem hajlandó elutazni. Küldheti a húsz dolláromat!

– Várjunk csak, Mr. McCutcheon! – sötétedett el Snead arca a dühtől. – Miféle ötlet volt azt mondani ennek a puncsvedelő hülyének, hogy én nem megyek el? Ez magára vall, kétszínű alak! Tegyen csak le szépen még húsz dollárt, mert én a helyemen leszek, de lefogadom, hogy Turner még megváltoztatja az elhatározását. Én viszont ott leszek! – Roy Sneadból még mindig dőlt a szó, amikor McCutcheon ki-
kapcsolta a készüléket.

A vezérigazgató hátradőlt, elhajította szétmarcangolt szivarját, és másokra gyűjtött. Az arca savanyú volt, de a hangjából határozottan elégedettség csendült ki, amikor így szólt:

– Ha! Tudtam, hogy ennek mindketten beugranak!

Fáradt, agyonizzadt páros szelte át a *Héliosz* űrhajóval a Merkúr pályáját. Az űrben magányosan eltöltött hetek valamiféle felszínes barátságot kényszerítettek rájuk. Jimmy Turner és Roy Snead amúgy éppen csak beszélő viszonyban álltak egymás-

sal. Mindehhez hozzájárult még a rejtett ellenséges érzélem, a Nap egyre növekvő hőisége és a kirándulás bizonytalan kimenetele miatt érzett gyötrelmük. Így hát csakugyan szerencsétlen párost alkottak.

Jimmy fáradt pillantást vetett a műszerfal labirintusára, félreseperte szemébe hulló rakoncátlan fűrtjeit, és felmordult:

– Mennyit mutat most a hőmérő, Roy?

– Százhuszonöt fok Fahrenheit, és még mindig emelkedik – jött szintúgy mogorván a válasz.

Jimmy káromkodott.

– A hűtőrendszer maximumon áll, a hajótest a szoláris sugárzás kilencvenöt százalékat elnyeli, és jelenleg százhuszonöt! – Egy kicsit elhallgatott. – A gravométer szerint még mindig harmincötmillió mérföldre vagyunk a Naptól. Még tizenötmillió mérföld áll előttünk, mielőtt az Eltérítő Mező kifejti hatását. A hőmérséklet körülbelül 150-re megy fel. Szép kilátás! Ellenőrizd a szárítót! Ha a levegő nem abszolút száraz, nem sokáig bírjuk szuflával.

– A Merkúr pályáján belül vagyunk, gondold csak meg! – mondta Snead rekedt hangon. – Még soha senki nem került ennyire közel a Naphoz. Mi pedig még közelebb megyünk.

– Sokan megfordultak már itt ilyen közel, sőt még közelebb is – emlékeztette Jimmy –, de ők egytől egyig irányíthatatlan hajóban ültek, és a Napban landoltak. Friedländer, Debuc, Anton... – A hangja töprengve elhalkult.

Roy kényelmetlenül mocorgott.

– Voltaképpen mennyire hatásos ez az Eltérő Mező, Jimmy? Mert tudod, ezek a derús gondolataid nem igazán vigasztalóak!

– Nos, amennyire a technikusoktól telt, a legszigorúbb laboratóriumi körülmények között tesztelték. Saját szememmel láttam. Olyan sugárzásban fürdették meg, ami nagyjából megfelel a Naptól való húszmillió mérföldnyi távolságnak. A mező működött, mint a parancsolat. A fény annyira elhajlott, hogy a hajó láthatatlanná vált. A benne lévő pasasok azt állították, hogy a külső dolgok láthatatlanok, és semmiféle hő nem jut el hozzájuk. Hanem azért az furcsa, hogy a mező csak bizonyos sugárerősség mellett fog működni.

– Azért remélem, hogy így vagy úgy mégis működni fog! – ragyogott fel Snead. – Ha az Öreg Fancsali úgy képzelem, hogy ezt a kedvéért rendszeresen fogom csinálni... nos, akkor elveszíti a mesterpilótáját.

– Mármint hogy két mesterpilótáját... – helyesbített Jimmy.

Mindketten hallgatásba merültek, és a *Héliosz* tovább rohant.

A hőmérséklet emelkedett: 130, 135, 140. Azután három nap múlva, amikor a higanyszál elérte a 148 fokot, Roy megjegyezte, hogy elérték a kritikus zónát, ahol a szoláris sugárzás már kellő intenzitást fejt ki ahhoz, hogy a mező energiája működésbe lépjen.

Mindketten erre vártak, és feszülten koncentráltak.

– Vajon hirtelen fog megtörténni?

– Nem tudom. Még várunk kell.

A hajóablakon át csak a csillagokat láthatták. A Nap, amely innen háromszor nagyobbak látszott, mint a Földről, vakító fénysugarakat ontott az opálos fémre, erre a speciálisan megtervezett hajóra, amelynek kajütblakai automatikusan záródtak az erős sugárzás hatására.

Egyszer csak a csillagok kezdtek eltűnedezni. Lassan történt, eleinte csak a fakóbbak halványodtak el, azután a nagyobbak is: a Polárisz, a Regulusz, az Arkturusz, a Szíriusz. Az űr egyöntetű sötétségbe borult.

– Működik – suttogta Jimmy. Alig hagyta el ajkát a szó, amikor az ablaknyílás kattant. A Nap is eltűnt.

– Ni! Máris érzem, hogy hűvösebb van! – örvendezett Jimmy Turner. – Öregem, ez úgy működik, mint a fene! Tudod, ha ezt az Eltérítő Mezőt úgy állították be, hogy minden sugárzást visszaver, akkor teljesen láthatatlanná válhatunk. Hadi eszköznek is beválna. – Cigarettára gyújtott, és kényelmesen hátradőlt.

– Közben azonban vakon repülünk – emlékeztette Roy.

Jimmy leereszkedően vigyorgott.

– Sose aggódj emiatt, tányérképű! Én mindenre gondoltam. Most épp egy Nap körüli pályán vagyunk. Két hét múlva az ellenkező oldalon leszünk, szépen bekapcsolom a tolórakétákat, és már zúgunk is a Vénusz felé! – Jimmy roppant elégedett volt önmagával. – Hagyd csak rá szépen „Eszes” Turnerre! Én két hónap alatt átvizlek a szokásos fél év helyett. Mert ha nem tudnád, most az Egyesült Posta mesterpilótájával utazol.

Roy gúnyosan felkacagott.

– No lám... még elhitetnéd az emberrel, hogy itt minden munkát te végzel. Márpedig mindössze annyit csinálsz, hogy vezeted a hajót a pályán, amit én tervezek meg. Te csak a nyers erő vagy, az agy viszont én vagyok!

– Na, ne mondd! Minden nyavalyás pilótaiskolás meg tud tervezni egy utat. Ahhoz azonban férfi kell, hogy célhoz juttassa a hajót.

– Ez a te véleményed. És kinek van nagyobb fizetése, a navigátornak vagy a pályatervezőnek?

Jimmy erre nyelt egyet, Roy meg diadalmasan kivonult a pilótafülkéből. A Hélios azonban füttyült rájuk és tovább rohant.

Két nap múlva lehiggadtak, s amikor a harmadik napon Jimmy szemügyre vette a hőmérőt, megvakarta a fejét, és nyugtalanság fogta el. Roy belépett, s épp rajtakapta Jimmyt, amint a fejét vakargatja. Meglepődve húzta fel a szemöldökét.

– Valami baj van? – kérdezte, és lehajolt a hőmérőhöz. – Éppen 100 fok. Ezt még egy beteg kecske is kibírná. Pedig az arckifejezésedből úgy tűnik, hogy valami nincs rendjén az Eltérítő Mezővel, és a hőmérséklet megint emelkedik – mondta Roy, majd tüntetően ásítva elfordult.

– Jaj, fogd be a szád, te ostoba majom! – kiáltott rá Jimmy, és félig rúgásra emelte a lábát. – Sokkal jobban érezném magam, ha a hőmérséklet emelkedne. Ez az Eltérítő Mező túlságosan is jól működik.

– Igazán? Ezt hogy érted?

– Majd megmagyarázom; ha ide figyelsz, talán meg is érted. A hajót úgy építették, mint egy közönséges termoszt. Csak a legnagyobb nehézséggel tud hőt felvenni, s ugyanolyan nehezen is veszíti el. – Elhallgatott, hagyta, hogy Roy felfogja a szavait. – Normális hőmérséklet mellett ennek a hajónak nem szabad napi két foknál többet veszítenie, ha nincsen külső melegforrás, ami táplálja. De a mi helyzetünkben is csak legfeljebb napi öt fokot. Tudsz követni?

Roynak tátva maradt a szája, Jimmy pedig folytatta:

– Ám ez az átkozott hajó nem egészen három nap alatt ötven fokot veszített.

– De hiszen ez képtelenség!

– Márpedig így van – mondta Jimmy gúnyosan. – Majd én megmondom, mi a hëzag. Az a nyavalyás mező. Visszaveri az elektromágneses sugarakat, és közben valahogy elősegíti a hajónk hőveszteségét.

Roy mindezt átgondolta, és hevenyészett számítást végzett.

– Ha igaz, amit mondasz – nyögte ki végül –, akkor öt nap múlva elérjük a fagy-pontot, és további egy hetet kell sarkvidéki hidegben eltöltenünk.

– Úgy is van. Feltéve, hogy a hőveszteség ilyen ütemben folytatódik, valószínűleg harminc, sőt negyven fok alá süllyed a higanyszál.

Roy keservesen nyelt egyet.

– És mindez húszmillió mérföldnyire a Naptól!

– Még nem is ez a legrosszabb – mutatott rá Jimmy. – A hajónak, mint valameny-nyi, a Mars pályáján belül közlekedő eszköznek, nincs fűtőrendszere. Mivel a Nap örjítően süt, és általában nem szokott hőveszteség előfordulni, a Mars és a Vénusz felé induló hajókat csak hűtőrendszerrel szerelik fel. Nekünk most például egy rop-pant hatásos fagyasztó berendezésünk van.

– Akkor hát ördögi pácban vagyunk. Mert ugyanez vonatkozik az űrruhánkra is. És a még mindig égető forróság ellenére mindketten borzongani kezdtek.

– Én ezt nem vagyok hajlandó kibírni! – fakadt ki Roy. – Arra szavazok, hogy for-duljunk egyenesen vissza a Földre. Többet igazán nem várhatnak el tőlünk.

– Rajta! Te vagy a pilóta! Meg tudsz tervezni egy utat a Naphoz ilyen közel, és ga-rantálod, hogy nem pottyanunk bele egyenesen?

– A pokolba is! Erről megfeledkeztem.

Most aztán mindkettőjüknek megállt a tudománya. Amióta elhagyták a Merkúr pályáját, lehetetlenné vált a rádióösszeköttetés. A Nap maximális folttevékenységet fejtett ki, és minden kísérletezésüket befullasztotta.

Így hát letelepedtek, és vártak.

A következő néhány nap azzal telt el, hogy a hőmérőt lesték, és csak néha szakí-tották meg, amíg Mr. Frank McCutcheon fejére átkot szórtak. Olykor megengedtek maguknak egy kis evést-ivást, de ez egy csepp örömet sem okozott nekik.

Eközben a *Héliosz*, amely fikarcnyit sem törődött lakói problémáival, tovarohant.

Amint Jimmy megjósolta, a hőmérséklet a vörös vonal alá süllyedt, és az Eltérí-tő Zóna hetedik napján fagypontra állt. Amikor ez bekövetkezett, mindketten igen boldogtalanná váltak, bár csak az történt, amire előre számítottak.

Jimmy körülbelül száz gallon vizet szivattyúzott ki a tartályból, s a fedélzeten lé-vő összes edényt megtöltötte vele.

– Meg kell menteni a csöveket – magyarázta. – Mert ha befagynak, ami valószínű, akkor legalább ivóvízzel el vagyunk látva. Tudod, hogy még egy hétig itt leszünk.

Másnap, a nyolcadik napon a víz csakugyan befagyott. Ott álltak a hordók, dugig tele jéggel, hidegen és kéken. Kétségbeesetten szemlélték. Jimmy feltörte az egyiket.

– Ez tisztességesen megfagyott – mondta zordan, és még egy pokrócot csavart maga köré.

Most aztán aligha lehetett más egyébire gondolni, mint az egyre növekvő hidegre. Roy és Jimmy a hajón minden fellelhető takarót és törölközőt magukra csavart, miután előzőleg mindketten három-négy ingbe és legalább ugyanannyi nadrágba bújtak.

Amíg csak lehetett, ágyban maradtak, és amikor nagy nehezen rászánták magukat, hogy kikecmeregjenek, odakucorodtak az apró olajégő mellé, hogy felmelegedjenek.

Később még ezt az élvezetet is megtagadták maguktól, amikor Jimmy megjegyezte, hogy az olajkészletük igen csekély, és arra kell tartalékolni, hogy felolvasszák vele az ivóvizüket és az ennivalót.

A türelmük is fogytán volt, és gyakoriak voltak az összezörrenések, de a közös nyomorúság visszatartotta őket attól, hogy egymás torkának essenek. A tizedik napra a közös gyűlölet egyesítette őket, és összebarátkoztak.

A hőmérséklet ekkor már a fagypont alá süllyedt, és szemmel láthatóan tovább folytatódott a lehülés. Jimmy az egyik sarokban kuporogva azon töprengett, egykor mennyit nyafogott New Yorkban az augusztusi hőség miatt. Hogyan is lehetett akkor ilyen ostoba! Roy eközben ujjain kiszámította, hogy még pontosan 6354 percet kell eltölteniük a barátságtalan körülmények között.

Undorral nézte számítása eredményét, és menten közölte is Jimmyvel. Az utóbbi összehúzta a szemöldökét és felmordult:

– Pillanatnyilag úgy érzem, hogy a következő 54 percet sem bírom ki, nem is beszélve mind a 6354-ről. – Aztán türelmetlenül így szólt: – Jobban szeretném, ha inkább valami olyasmit számítanál ki, aminek segítségével kikerülhetnénk ebből a csávából.

– Ha nem lennénk ennyire közel a Naphoz – mondta Roy –, akkor bekapcsolhatnánk a hátsó hajtóművet, és elszelelhetnénk.

– Igen, és egyenesen a Napban landolnánk; ott aztán egy csöppet sem fáznánk, az biztos. Szép kis segítség vagy, mondhatom!

– Ejnye, te szoktad magad Eszes Jimmy Turnernek nevezni! Te is kitalálhatnál valamit. Úgy beszélsz, mintha minden az én hibám lenne.

– Bizony, hogy az, te emberbőrbe bújt szamar! Az én szimatomban már az elején azt súgta, hogy ne induljak el erre az eszelős kirándulásra. Amikor McCutcheon előállt a javaslatával, én kerek-perec elutasítottam. Mert én már akkor tudtam... – Jimmy hangja keserű volt. – Na, és mi történt? Amilyen félnótás vagy, elvállaltad, és rohantál oda, ahová normális ember a lábát sem teszi be. Ezek után persze már nekem is élnem kellett ezzel a remek lehetőséggel. Pedig tudod, mit csinálhattam volna? – csapott fel Jimmy hangja élesen. – Hagyhattam volna, hogy menj el egyedül, fagyjál meg, én pedig otthon üldögélnék a kandalló mellett és kárörvendően vigyorognék. Bizony, ezt tettem volna, ha előre tudom, mi történik.

Roy arcán megbántottság és meglepetés tükröződött.

– Csakugyan? Na, lássuk csak! Annyit mondhatok, hogy ha máshoz nem is értesz, a tényeket zseniálisan csűröd-csavarod. Márpedig a helyzet az, hogy te vagy az a kimondhatatlanul ostoba fráter, aki elvállaltad, és én vagyok az a szegény, szerencsétlen flótás, akit belekényszerítettek ebbe a helyzetbe.

Jimmy leírhatatlanul megvető arcot vágott.

– Úgy látom, meghibbantál a nagy hidegben, bár amennyi eszed van, nem sok kárt tesz benne a fagy...

– Ide hallgass! – mondta Roy hevesen. – Október 10-én McCutcheon felhívott, és azt mondta, hogy te elvállaltad, és kinevetett, amiért én ilyen gyáva kukac vagyok, hogy visszautasítom. Tagadod?

– Tagadom bizony, még hozzá határozottan! Mert október 10-én az Öreg Fancsali velem közölte azt, hogy te hajlandó vagy elmenni, és fogadtál velem, hogy én...

Jimmy hangja elhalt a hirtelen felismeréstől, és arcára kiült a döbbenet.

– Mondd, biztos vagy benne, hogy McCutcheon azt mondta neked, hogy én elvállaltam a feladatot?

Roy szívét jeges, nyirkos érzés szorította össze, amikor felfogta Jimmy szavait, olyan érzés, ami még a körülöttük lévő hidegen is túltett.

– Teljesen biztos vagyok benne – jelentette ki. – Hiszen ezért jöttem el.

– De hiszen nekem meg azt mondta, hogy te elvállaltad, ezért jöttem el én is – mondta Jimmy, aki most szörnyen ostobán érezte magát.

Hosszú, jelentőségteljes csend állt be, amelyet végül Roy tört meg, csaknem reszketeg hangon:

– Jimmy, mi egy piszkosul rohadt trükk áldozatai vagyunk! Undorító módon ki játszottak bennünket egymás ellen. – Szeme egészen kitágult dühében. – Átverték, tönkretettek! – Alig talált szavakat, de az, ahogyan elhallgatott, mindennél többet mondott.

Jimmy higgadtabb volt, de nem kevésbé bosszúszomjas.

– Igazad van, Roy, McCutcheon mocsok módra viselkedett velünk. De még elkapjuk. Ha kibírjuk a következő 6300 percet, akkor leülhetünk vele egy kis elszámolásra.

– Mit csináljunk vele? – Roy szeme vérszomjasan felcsillant.

– Pillanatnyilag az az ötletem, hogy egyszerűen rárontunk, és miszlikbe szaggatjuk.

– Ez nem hangzik elég kegyetlennek. Mi lenne, ha forró olajban főznénk?

– Figyelemre méltó, de túl sokáig tartana. Maradjunk csak meg a régi, jól bevált módszernél: üssük agyon... Van egy régi vörösréz bokszerm...

Roy a kezét dörzsölte.

– Nos, még jó sok időnk van arra, hogy néhány megfelelő módszert kiagyaljunk. A mocskos, istentől elrugaskodott, pettyes mintájú, leprás... – A további becenevek már nem tűrnek nyomdafestéket.

A következő négy nap alatt a hőmérséklet még lejjebb zuhant. Az utolsó napon, a tizennegyediken, a higany is megfagyott, és a vörös vonal kitartóan negyven fok alá telepedett.

Ezen a borzalmas napon meggyújtották az olajégőt, és elhasználták az összes maradék olajat. Vacogva, félig megfagyva mellé húzódtak, és megpróbálták az utolsó csepp meleget is hasznosítani.

Jimmy az egyik homályos sarokban néhány nappal korábban rábukkant egy fülvédőre, amit most óránként cseréltek egymás között. Mindketten csinos kis pokróchegek alatt gubbasztottak, és dermedt kezüket-lábukat dörzsölgették. Társalgásuk minden pillanatában McCutcheonnal foglalkoztak, egyre durvábban.

– Folyvást az Úrpostának azt az átkozott szlogenjét idézgette: „Úrrepülésünket nem akadályozhatja meg semmi...” – fulladozott Jimmy tehetetlen dühében.

– Naná, közben meg a hájas segge lyukat dörzsöl a karosszékébe, ahelyett hogy idejönne, és valami emberhez méltó dolgot cselekedne az a rohadt féreg! – tette hozzá Roy.

– Na jó, két óra múlva átérünk az Eltérítő Zónán. Aztán még három hét, és a Vénuszon leszünk – mondta tüsszögve Jimmy.

– Nekem az már késő – tette hozzá Snead, aki már két napja szipogott. – A büdös életben sem ülök többé úrhajóba, kivéve azt, ami visszavisz a Földre. Életem

hátralevő részében banánt termeszttek Közép-Amerikában. Ott legalább jó melegben élhet az ember.

– Nemigen mehetünk el majd a Vénuszról azok után, amit McCutcheonnal csinálunk.

– Tényleg nem, ebben igazad van. De sebjaj! A Vénuszon legalább olyan meleg van, mint Közép-Amerikában, nekem pedig csakis erre van szükségem.

– Egyébként sem kell aggódnunk... – prűszkölt Jimmy megint egy hatalmasat. – A Vénuszon életfogytiglan jár gyilkosságért. Egy jó kis meleg, száraz cella életem fogytáig. Hát kell ennél kellemesebb?

A kronométer másodpercmutatója egyenletesen kocogott körbe a számlapon. Teltek-múltak a percek. Roy keze szeretettel matatott a kapcsoló körül, amit majd megnyom, amikor a *Héliosz* eltávolodik a Naptól, és kijutnak ebből az iszonyú Eltérítő Zónából.

– Rajta! – kiáltotta Jimmy lelkesen. – Adj neki!

A rakéták mélyen, visszhangzón feldördültek. A *Héliosz* minden ízében belere-megett. A pilóták érezték, amint a gyorsulás odapréseli őket üléseikhez, és boldogok voltak. A Nap néhány másodperc múlva újból felragyogott, és melegedni kezdett az úrhajó, újra érezték az áldott meleget.

Olyan hirtelen történt, hogy szinte alig észlelték. Egy másodpercnyi fényvillanás, majd csikorgás és kattánás, ahogyan a kajütablakok bezáródtak.

– Nézd! – kiáltott fel Roy. – A csillagok! Kikerültünk! – Elragadtatott pillantást vetett a hőmérőre. – Na, öregfiú, mostantól kezdve ismét élünk! – De azért szorosabbra vonta maga körül a plédjét, mert a fagynak még mindig foga volt.

Frank McCutcheon vénuszi irodájában két férfiú üldögélt: a házigazda és egy idősebb, fehér hajú ember, Zebulon Smith, az Eltérítő Mező feltalálója.

– De Mr. McCutcheon, számomra roppant fontos, hogy mindent megtudjak az Eltérítő Mezőm működéséről! Nyilván átadták magának az információikat.

McCutcheon arca tanulmányul szolgálhatott volna a morcossághoz, amikor leharrapta olcsó szivarja végét, és rágyújtott.

– Pontosan ez az, kedves Mr. Smith, amit nem tettek meg – mondta. – Amióta nagyobb távolságra kerültek a Naptól, minden kommunikáció lehetetlenné vált. Üzenetet küldtem, amelyben kértem, hogy informáljanak a Mezőre vonatkozóan. A választ megtagadták. Csak annyit mondtak, hogy működik, ők életben vannak, és a részletekről majd akkor számolnak be, ha ideérkeznek a Vénuszra. Ez minden!

Zebulon Smith csalódottan felsóhajtott.

– Hát ez egy kissé szokatlan; rendkívüli, hogy úgy mondjam. Azt hittem, teljes jelentést kell adniuk, és mindenről részletesen be kell számolniuk.

– Úgy is van. De ezek az én mesterpilótáim kissé temperamentumosak. Ezért szabad kezet kaptak. Mellesleg beugrattam őket ebbe a kirándulásba, ami – mint ön is tudja – nagyon kockázatos, ezért hajlamos vagyok az elnézésre.

– Nos, ezek szerint várnom kell.

– Ó, már nem kell sokáig várnia! – biztatta McCutcheon. – Ma kell megérkezniük, és ígérem, hogy amint érintkezésbe lépek velük, tájékoztatom önt minden részletről. Elvégre mégiscsak túléltek két hetet húszmillió mérföldnyire a Naptól, tehát az ön találmánya sikeres. Csakugyan elégedett lehet!

Smith épp hogy elhagyta a helyiséget, amikor McCutcheon titkárnője zavart arc-kifejezéssel belépett.

– Valami baj lehet a *Héliosz* pilótáival, Mr. McCutcheon – jelentette. – Épp most kaptam hivatalos közleményt Wade őrnagytól Pallas Cityből, ahol leszálltak. Nem engedték, hogy megtartsák a részükre rendezett ünnepséget. Ehelyett azonnal rakétát béreltek, és idejönnek, de hogy miért, azt nem voltak hajlandóak elárulni. Amikor Wade őrnagy megpróbálta leállítani őket, dühbe gurultak. – A titkárnő letette a jelentést az íróasztalra.

McCutcheon hanyagul rápillantott a jelentésre.

– Hm... Úgy látszik, eléggé paprikás hangulatban lehetnek. Ha megérkeznek, küldje csak be őket! Majd én lecsillapítom mindkettőt.

Úgy három óra múlva a két nevetlen pilóta problémája újból felötlött McCutcheon gondolataiban, ezúttal azért, mert hirtelen zűrzavar támadt odakint az előszobában. McCutcheon meghallotta a két férfi dühös hangját, majd a titkárnője visító tiltakozását. Az ajtó felpattant, és Jim Turner és Roy Snead beviharzott.

Roy bevágta az ajtót, és nekitámasztotta a hátát.

– Senki se zavarjon, amíg nem végeztem! – szólt oda neki Jimmy.

– Ezen az ajtón egy darabig senki sem hatolhat be – vigyorgott Roy. – De figyelmeztetek, nekem is hagyj belőle egy kicsit!

McCutcheon ezalatt egy mukkot sem szólt, de amikor látta, hogy Turner komótosan előhúzza a zsebéből egy bokszt, majd határozott mozdulattal az öklére illeszti, úgy döntött, hogy ideje véget vetni a komédiának.

– Helló, fiúk! – mondta szokatlanul szívélyesen. – Örülök, hogy megint találkozunk! Foglaljanak helyet!

Jimmy nem vett tudomást a kínálásról.

– Van valami mondanivalója utolsó kívánságként, mielőtt elkezdem a műveletet? – érdeklődött csikorgó fogakkal és roppant kellemetlen hanghordozással.

– Nos, ha elrakja ezt az izét – mondta McCutcheon –, akkor épp azt szeretném megérdeklődni, mi ez az egész? Ha nem alkalmatlankodom... Netán nem volt elég hatásos az Eltérítő, és túlságosan melegük volt?

A válasz mindössze hangos horkantás volt Roy részéről, valamint Jimmy lesújtó pillantása.

– Először is – kérdezte az utóbbi –, mi értelme volt annak a mocskos, gusztusosan trükknek, amivel rávett bennünket az útra?

McCutcheon szemöldöke meglepődve a magasba emelkedett.

– Azt az apró füllentést érti ezalatt, amire azért volt szükség, hogy elmenjenek? Ugyan, hisz az semmiség! Közönséges üzleti fogás, ennyi az egész. Hiszen ennél sokkal rosszabb dolgokat is csinálok nap mint nap, és az emberek észre sem veszik. Mellesleg mit ártott ez maguknak?

– Mesélj csak neki a „kéjutazásunkról”! – biztatta Roy Jimmyt.

– Épp erre készülök – mondta Jimmy. Odafordult McCutcheonhoz, és nekikészült, hogy felsorolja mártíromságuk történetét. – Ezen a nyomorúságos utazáson először is ropogósra sültünk, amikor a hőmérséklet 150 fokra emelkedett, de erre számítottunk, nem is panaszkodtunk; fél Merkúr-távolságra voltunk a Naptól. Hanem amikor beléptünk a sugárzásmentesítő zónába, és a fény elhajlott tőlünk, a bejövő sugárzás megszűnt, kezdtünk hőt veszíteni, és nem csupán egy fokot na-

ponta, ahogyan azt a pilótaiskolában tanultuk. – Jimmy abbahagyta, hogy visszafojtson néhány újszerű átkozódást, amelyek épp most jutottak eszébe, azután folytatta:

– Három nap alatt 100 fok alá mentünk, és egy hét múlva ránk tört a fagy. Aztán egy teljes hétig, hét hosszú napon át utaztunk fagypontra alatti hőmérsékleten. – Turner hangja addig emelkedett, hogy szinte teljesen elvékonyodott, és Roy az ajtónál az önsajnálattól még a lélegzetét is visszafojtotta. McCutcheon kifürkészhetetlen maradt.

Jimmy folytatta:

– Ott álltunk minden fűtőrendszer nélkül, és még meleg ruha sem volt velünk. Megfagytunk, a fenébe is! Az elemózsiankat és az ivóvizünket ki kellett olvasztani. Egészen megdermedtünk, mozdulni sem bírtunk. Én mondom, ez maga volt a pokol, fordított hőmérséklettel! – Elhallgatott, mint aki nem talál szavakat.

Roy Snead segítette ki.

– Mindössze húszmillió mérföldre voltunk a Naptól, mégis megfagyott a fülem. Teljesen kopogósra fagyott! – Fenyegetően megrázta az öklét McCutcheon orra előtt. – És ez a maga hibájából történt! Maga ugratott be bennünket! Miközben a fagyhálál fenyegetett, megígértük egymásnak, hogy visszajövünk, és elkapjuk. Most itt vagyunk, hogy beváltsuk az ígéretünket! – Jimmyhez fordult. – Rajta, kezd el! Csak az időnket vesztegetjük!

– Lassan a testtel, fiúk! – szólalt meg végre McCutcheon. – Hagyjanak engem is szóhoz jutni! Úgy értik, hogy az Eltérítő Mező olyan jól működött, hogy minden sugárzást eltérített, és minden meleget elszívott a hajóból? – Jimmy rövid helyeslést morgott.

– Emiatt majdnem megfagytak?

Újabb morgás.

Aztán valami egészen szokatlan dolog történt. McCutcheon, az Öreg Fancsali, a „mosolygóizom” nélküli ember elmosolyodott, úgy, hogy elővillantak a fogai. Sőt mi több, vigyora egyre szélesebb és szélesebb lett, míg végül valami berozsdásodott, rég elfeledett hang jött ki a torkából egyre hangosabban és hangosabban, ami hatóvá terebélyesedett, végül bömböléssé fajult. McCutcheon ebben a sztentori kacajban egy egész élet visszafojtott nevetését hallatta.

A falak visszhangzottak, az ablaktáblák beleremegtek, és a homéroszi kacaj egyre folytatódott. Roy és Jimmy tátott szájjal, lenyűgözve állt. Egy megriadt könyvelő vakmerően bedugta fejét az ajtón, s kővé dermedt a látványtól. Mások is az ajtó elé sereglettek, és áhítattal suttozták: *McCutcheon nevet!*

Az öreg vezérigazgató orkányszerű nevetése lassacskán lecsillapodott. Egy kis kuncogással befejezte, majd bíborlilában játszó arccal mesterpilótái felé fordult, akikből a döbbenet már rég elseperte a felháborodást.

– Fiúk – mondta nekik –, ez volt a legjobb vicc, amit életemben hallottam! Vegyék úgy, hogy megdupláztam a fizetésüket! – Még mindig vigyorgott, mint a fakutya, aztán csuklani kezdett.

A két pilóta kővé vált a gavalléros ajánlattól.

– Mi olyan átkozottul mulatságos? – kérdezte Jimmy. – A magam részéről semmi nevetségeset sem látok ebben.

McCutcheon hangja nyájasra váltott.

– Na, fiacskáim, mielőtt elmentek, mindkettejüknek átadtam néhány sokszorosított lapot, különleges utasításokkal. Mi történt velük?

Hirtelen zavar támadt.

– Nem tudom. Nyilván elveszítettem a sajátomat – nyelt egyet Roy.

– Én nem is láttam. De lehet, hogy elfelejtettem – mondta ijedten Jimmy.

– Na látják! – mondta diadalmasan McCutcheon. – Az összes hülyeségüket ez okozta.

– Honnan veszi ezt? – makacskodott Jimmy. – Wade őrnagy minden tudnivalót elmondott nekünk a hajóról, mellesleg az az érzésem, hogy maga semmit sem mondott el nekünk a vezetésről.

– Ó, igazán? Wade nyilván elfelejtett közölni egy aprócska részletet, amelyet az én utasításomban megtalálhattak volna. Az Eltérítő Mező ereje szabályozható. Amikor elindultak, történetesen maximumra volt állítva, ez minden. – Újból kuncogni kezdett. – Nos, ha vették volna a fáradságot, és elolvassák az instrukcióimat, megtudhatták volna, hogy egy egyszerű mozdulattal gyengíteni lehet a Mező hatékonyságát bármilyen kívánt értékre, és annyi sugárzást bocsáthattak volna át, amennyit akarnak.

A kuncogás ismét nevetéssé erősödött.

– Egy hétig fagyoskodtak, mert annyi eszük sem volt, hogy meghúzzanak egy fógantyút! Erre maguk, mesterpilóták idejönnek, és engem vádolnak! Jaj, de nevetéses! – Megint fulladozni kezdett a nevetéstől, mialatt a két szép reményű ifjú görbe tekintetet vetett egymásra.

Amikor Mr. McCutcheon ismét visszanyerte normális állapotát, Jimmy és Roy elhagyta a terepet.

Az épület előtti fasorban egy tízéves fiúcska tátott szájjal és nagy érdeklődéssel szemlélte, ahogy két fiatalember, különös és meghökkentő módon, felváltva rugdossa egymást – és nem is éppen finoman...

1940

A MESÉS VAGYON

Walter Sills azon elmélkedett, mint már annyiszor, hogy az élet nem fenéig tejfel. Végignézett rendetlen kémiai laboratóriumán, és cinikusan elvigyorodott. Itt dolgozik, ebben a koszos lyukban, hébe-hóba akad valami ércanalízis, aminek a díjából még a legnélkülözhetetlenebb felszerelést is alig tudja kifizetni, mialatt mások, akik fele annyit sem érnek, mint ő, hatalmas ipari konszerneknek dolgoznak, és élnek, mint hal a vízben.

Kibámult az ablakon a lemenő nap fényében vörösesen csillogó Hudson folyóra, miközben azon töprengett, vajon ez a legutóbbi kísérlete meghozza-e számára az áhított sikert és hírnevet, vagy ismét megfeneklenek kezdeti reményei.

Az ajtó megnyikordult, és Eugene Taylor nyájas arca jelent meg a nyílásban. Sills odaintett, és Taylor teste a feje után nyomult, majd életnagyságban is a helyiségbe lépett.

– Helló, vén kefekötő! Hogy ityeg a fityeg?

Sills csak a fejét rázogatta a másik kitörő vidámsága láttán.

– Bár én is olyan könnyedén tudnám venni az életet, mint te, Gene! Ha tényleg tudni akarod, pocsékul mennek a dolgok. Pénzre lenne szükségem, de minél több kelene, annál kevesebb van.

– Nekem sincs egy vasam sem – jegyezte meg Taylor. – De emiatt egy fikarcnyit sem aggódom. Ötvenéves vagy, és mást sem értél el az örökös aggódásoddal, mint hogy szépen megkopaszodtál. Én még csak harminc vagyok, és szeretném megtartani a gyönyörű barna fürtjeimet.

A vegyész elvigyorodott.

– Egyszer már megszédtem magam, Gene. De a pénzecske elillant.

– És hogy alakul az az új ötleted?

– Hogy hogyan? Hát még nem meséltem el? No gyere, megmutatom neked, mit fejlesztettem ki!

Taylor Sills után baktatott az asztalkához, amelyen egy kémcsőtartó állt. Az egyik kémcső félujjni fémes fényű folyadékot tartalmazott.

– Nátrium és higany keveréke, más néven nátrium-amalgám – magyarázta Sills.

Levett a polcra egy „Ammónium-klorid” címkeű palackot, és öntött belőle egy keveset a kémcsőbe. A nátrium-amalgám abban a pillanatban megváltozott, és valami laza, szivacsos anyag lett belőle.

– Ammónium-amalgám – magyarázta Sills. – Az ammóniumgyök (NH_4) fémként viselkedik, és összevegyül a higannyal. – Várt egy kicsit, hogy teljesen összevegyüljenek, majd leöntötte a felszínen maradt folyadékot.

– Az ammónium-amalgám nem túl stabil – világosította fel Taylort –, tehát gyorsan kell dolgoznom vele. – Felemelt egy színes, kellemes illatú folyadékkal telt üvegcsét, és színültig töltötte a kémcsövet. Alaposan összerázta, és ekkor a szivacsos állagú ammónium-amalgám eltűnt, s valami apró, cseppnyi fémes folyadék maradt a palack alján.

Taylor tátott szájjal bámult a kémcsőre.

– Most mi történt?

– Ez a folyadék az a komplex hidrazinszármazék, amelyet én fedeztem fel, és elneveztem ammonalinnak. A formulát még nem dolgoztam ki teljesen, de ez nem számít. Abban a tulajdonságában van a pláne, hogy eltünteti az amalgamból az ammóniumot. Ez a néhány csepp itt a cső alján tiszta higany. Az ammónium feloldódott.

Taylor még mindig értetlenül nézett, Sills pedig lelkesen folytatta:

– Hát nem érted? Félúton vagyok afelé, hogy szintiszta ammóniumot állítsak elő, ami eddig még senkinek sem sikerült! Ez mindent jelenthet, hírnevet, sikert, Nobel-díjat, és még ki tudja, mi mindent.

– Nahát! – nézett tiszteletteljesen Taylor a kémcsőre. – Ez a sárga izé nem tűnik olyan fontos dolognak... – Utána nyúlt, de Sills eltolta a kezét.

– Ami azt illeti, Gene, még nem fejeztem be. Azt szeretném, ha eljuthatnék a szintiszta fémes állapotig, de ez még nem sikerült. Valahányszor megpróbálok lepárolni az ammonalint, felbomlik ammóniumra és a hidrogénre... De rá fogok jönni, rá én!

Két hét múlva az iménti jelenet a fináléjához érkezett. Taylor rövid, de lelkes telefonhívást kapott vegyész barátjától, és rögtön rohant hozzá a laboratóriumba.

– Megvan?

– Meg... és nagyszerűbb, mint hittem. Milliók vannak benne! – Sills szeme csak úgy ragyogott.

– Egész mostanáig rossz helyen fogtam meg a dolgot – magyarázta. – A melegítéstől mindig lebomlott az ammónium, így hát elkülönítve lefagyasztottam. Pontosan úgy viselkedett, mint a tengervíz, amely, ha elég lassan hűtik le, édesvíz-jéggé fagy, a só kikristályosodik a felszínén. Az ammonalin szerencsére mínusz 18 fokon már megfagy, több hűtést nem igényel.

Drámai mozdulattal rámutatott egy apró, fokbeosztású edényre, amely üvegfalú tartályban állt. A mérőpohár tele volt szalmaszínű, túszerű kristállyal, amit vékony réteg sárga szubsztancia fedett.

– Minek ez a tartály? – kérdezte Taylor.

– Megtöltöttem argonnal, hogy tisztán tartsa az ammóniumot, azt a sárga anyagot, ami az ammonalin tetején van. Annyira aktív, hogy a hélium típusú gázok kivételével mindennel reakcióba lép.

Taylor egyfolytában csodálkozott, és önelégülten mosolygó barátját nézte.

– Várj csak, Gene, most jön a java!

Sills átcibálta Taylort a helyiség másik végébe, és remegő ujjal rámutatott egy másik tartályra, amelyben sárgán csillogó fémdarabka volt.

– Ez itt, barátom, ammónium-oxid (NH_4O_2), amely úgy jött létre, hogy tökéletesen száraz levegőt juttattam el a szabad ammóniumfém fölé. Ez az anyag teljesen közbős; a zárt tartály például kis darabka klorint tartalmaz, mégis reakció. Épp olyan olcsón lehet előállítani, mint az alumíniumot, mégis aranynak látszik, az aragnál is aranyabbnak. Látod már a lehetőséget?

– Hogy látom-e? – kiabálta Taylor. – Ez fenekestől felforgatja az egész országot! Ammónium ékszereket csinálhatsz, ammóniummal bevont evőeszközöket és még vagy millió mást. Ki tudja, hány ipari cég hasznosíthatja? Gazdag vagy, Walt, milliomos lettél!

– Gazdagok vagyunk – javította ki Sills csendesen. Odament a telefonhoz. – Az újságok már megneszelték. Most kezdem érezni, milyen az, ha valaki híres.

Taylor összehúzta a szemöldökét.

– Jobb lenne, ha titokban tartanád, Walt.

– Ó, magáról az eljárásról hallgatok, mint a sír! Csak az általános leírását adom meg. Mellesleg biztonságban vagyunk, a találmány már jó helyre került, Washingtonba.

Sills azonban tévedett. Egy újságcikk mindkettőjük számára két rettentően izgalmas napot hozott.

J. Throgmorton Bankhead olyan ember volt, akit széles körben „iparmágnásnak” tartottak. A Króm- és Ezüstbevonat Társaság vezéréként semmi kétsége sem volt afelől, hogy e titulust ki is érdemli. Ám türelmes és régóta szenvedő felesége számára csak egy rossz emésztésű és goromba férj volt, kivált a reggelizőasztal mellett. A jeles férfiú pedig épp a reggelizőasztalnál ült.

Dühösen lapozgatott az újságban, miközben a vajás pirítósát rágcsálta.

– Ez a pasas romba dönti az országot – bökött rá döbbenten a nagy, vastag betűs címre. – Már megmondtam, és most is azt mondom, hogy ez az ember tiszta dilis. De úgy látszik, nem nyughat...

– Joseph, kérlek! – rimánkodott a neje. – Már egészen lila az arcod. Tudod, hogy magas a vérnyomásod. Jusson eszedbe, hogy az orvos azt mondta, inkább ne olvass washingtoni híreket, ha ennyire felizgatnak. Most ide figyelj, drágám, a szakácsnő...

– A doktor átkozott hülye, és te is az vagy! – bömbölte J. Throgmorton Bankhead.

– Olyan újságot olvasok, amihez kedvem van, és olyan lila lesz a képem, amilyenek én akarom.

Ajkához emelte a kávéscsészét, és óvatosan belekortyolt. Eközben pillantása egy még feltűnőbb cikkre esett a lap alján: „Egy tudós feltalálta az arany helyettesítőt”. A kávéscsésze megállt a levegőben, miközben J. T. B. gyorsan végigolvasta a cikket. „Az új fém feltalálójának az a célja, hogy a krómnál, nikkelnél és ezüstenél is olcsóbb ötvözetet kínáljon az ékszerkészítéshez. A heti húsz dollárt kereső tisztviselő olyan ammóniumbevonatú tányérról ehet, amely sokkal ragyogóbb, mint egy indiai nábob aranytányérja.”

J. Throgmorton Bankhead abbahagyta az olvasást. Szeme előtt a Króm- és Ezüstbevonat Társaság romokban heverő képe lebegett. És a szeme előtt lebegő látványtól kávéscsészéje kipottyant a kezéből, a forró lé pedig a nadrádjára ömlött.

Felesége rémülten ugrott talpra.

– Mi történt, Joseph? Mi baj van?

– Semmi! – üvöltötte Bankhead. – Semmi! Az ég szerelmére, hagyj békén, jó?

Bankhead dühöngve kirobogott a szobából, és faképnél hagyta a feleségét, hadd keresgéljen az után a valami után, ami ennyire kiborította.

Bob Kocsmája a Tizenötödik utcában rendszerint mindig zsúfolásig tele volt, de a kérdéses délelőttön üresen tátongott, csupán négy-öt, majdhogynem szegényesen öltözött férfi gyűlt össze a pocakos és méltóságteljes Peter Q. Hornswoggle, a kiváló exképviselő körül.

Peter Q. Hornswoggle, mint mindig, most is folyton fecsegett.

– Emlékszem egy esetre – mondta –, amikor a Házban pontosan ugyanezt a témát hozták fel, és amelyre én így válaszoltam: „A nevadai kiváló gentleman ebben az állításában csupán egyetlen rendkívül fontos problémáról feledkezik meg. Nem veszi figyelembe az egész nemzet érdekét, azt, hogy az ország almahámozóival azonnal foglalkozzunk, mert uraim, az almahámozók jólététől függ az egész gyümölcsipar jövője, márpedig a gyümölcsipar alkotja az egész nagy és dicsőséges nemzet, az Amerikai Egyesült Államok alapját.”

Hornswoggle szünetet tartott, hogy egy slukkra felhörpítsen egy pint sört, majd diadalittasan elmosolyodott.

– Uraim, nem habozom kimondani, hogy ez az állításom a Házban hatalmas és viharos tetszést aratott.

A hallgatóság egyik tagja lassan megcsóválta a fejét csodálata kifejezéseként.

– Jó dolog lehet, ha valaki így tud dumálni, szenátor. Jókora feltűnést kelthetett.

– Aha – szolt közbe a csapos. – Mocskos, szégyenteljes dolog, hogy a legutolsó választáson leszavaztátok.

Az exképviselő kacsintott, és tiszteletet parancsoló hangon így szolt:

– Megbízható forrásból tudom, hogy ebben a kampányban a megvesztegetés példa nélkül álló méreteket öltött... – A hangja hirtelen elhalt, mert az egyik hallgatója kezében lévő újságban észrevett egy cikket. Elvette az újságot, és a beállott csendben végigolvasta. Ezután szemében új ötlet szikrája gyúlt.

– Barátaim – fordult vissza hallgatóihoz –, most el kell hagyjalak benneteket. Hataszthatatlanul sürgős elintéznivalóm van a városházán. – Odahajolt a csaposhoz, és a fülébe súgta: – Nem adnál nekem huszonöt centet? Véletlenül a polgármester irodájában felejtettem a tárcámat. Holnap egész biztosan megadom.

Peter Q. Hornswoggle öklébe zárta a vonakodva átadott pénzdarabot, és sietve távozott.

Valahol a First Avenue végében, egy apró, rosszul világított szobában Michael McGuire, a rendőrség berkeiben a sokkal hangzatosabb Stukkeres Mike néven közismert egyén épp rozsdás revolverét pucolta, miközben valami egyhangú nótát dúdolgatott. Az ajtó megnyikordult, és Mike felpillantott.

– Te vagy az, Pacal?

– Ühüm – surrant be egy kurta, összeaszott ember. – Meghoztam az esti lapot. A zsaruk még mindig asziszik, hogy Bragoni csinyálta a melót.

– Tényleg? Ez jó... – Mike szórakozottan a revolver fölé hajolt. – Van még valami?

– Á! Valami ütődött nőszemély kinyiffantotta magát, ez minden.

Odalökte az újságot, és távozott. Mike hátradőlt, és unatkozva átlapozta a híreket. Az egyik cím felkeltette az érdeklődését, ezért végigolvasta a rövid tudósítást. Amikor befejezte, félretette a lapot, cigarettára gyújtott, és mélyen gondolataiba merült. Aztán kinyitotta az ajtót.

– Hé, Pacal! Van itt egy meló, amit meg kéne csinálni.

Walter Sills mámoros boldogságban úszott. Fel és alá sétált laboratóriumában, peckesen, mint egy páva, terepszemlét tartott, és vadonatúj dicsőségében sütkérezett. Eugene Taylor csak ült és figyelte. Róla is lerítt az öröm.

- Milyen érzés híresnek lenni? – tudakolta.
- Olyan, mintha egymillió dollárom lenne; és anyyim is lesz, ha eladom az ammóniumfém titkát. Mostantól fogva enyém a világ.
- Hagyd rám a gyakorlati részleteket, Walt! Épp ma lépek érintkezésbe az Aranydollár Acéllal. Tisztos árat kapsz tőlük.
- Megszólalt a csengő. Sills felugrott, rohant ajtót nyitni.
- Itt lakik Walter Sills? – A nagydarab, haragos tekintetű látogató dölyfösen rámeredt.
- Igen, Sills vagyok. Beszélni óhajt velem?
- Igen. A nevem J. Throgmorton Bankhead, és a Króm- és Ezüstbevonat Társaságot képviselem. Beszélni akarok magával.
- Parancsoljon, lépjen be! Ez itt Eugene Taylor, a társam. Előtte szabadon beszélhet.
- Nagyszerű! – Bankhead súlyosan leereszkedett a székre. – Gondolom, sejtik látogatásom célját.
- Úgy sejtem, hogy olvasott az újságban az új ammóniumfémről.
- Helyes. Azért jöttem, hogy megnézzem, van-e valami alapja ennek a históriának, és ha van, akkor megvegyem a szabadalmat.
- Nézze meg a saját szemével, uram – mondta Sills, és odavezette a mágnást az argonnal töltött tartályhoz, amelyben néhány grammnyi tiszta ammónium lapult. – Íme, a fém. Az igazat megvallva, az oxidját állítottam elő, azt az oxidot, ami fémeőbb magánál a fémnél, s ez elég különös. Ezt az oxidot nevezik az újságok „aranyhelyettesítőnek”.
- Bankhead arcvonásai semmit sem árultak el abból a döbbenetből, ami az oxid szemlélése közben érte.
- Nyissa ki – mondta –, hadd nézzem meg!
- Nem nyithatom ki, Mr. Bankhead – csóválta meg a fejét Sills. – Ez az első ammónium- és ammónium-oxid minta, amely valaha is létezett. Múzeumi darabok. De ha óhajtja, könnyen készíthetek magának.
- Készítenie is kell, ha arra számítanak, hogy a zsebembe nyúljak. Ha megfelelő, akkor hajlandó vagyok megvenni a szabadalmat, mondjuk... mondjuk, ezer dollárért.
- Ezer dollárért?! – kiáltott fel Sills és Taylor kórusban.
- Ez nagyon jó ár, uraim.
- Legalább egymillió dollárt ér – kiabálta Taylor dühösen. – Ez a felfedezés egy aranybánya!
- Egemillió, nevetséges! Maguk álmodnak, uraim! A helyzet az, hogy a cégem már évek óta a nyomában van az ammóniumnak, és már-már ott tartunk, hogy magunk is megoldjuk a problémát. Sajnálatos módon azonban maguk egy héttel előttünk járnak, s azért óhajtom megvásárolni a szabadalmukat, hogy egy nagy bosszúságtól kíméljem meg cégünket. Azt természetesen tudniuk kell, hogy amennyiben elutasítják az ajánlatomat, akkor rögtön ráállunk az én eljárásommal a fém gyártására.
- Nos, csinálja csak, ha tudja! – mondta Sills.
- Van pénzük egy vége-hossza sincs pereskedésre? – kérdezte Bankhead gúnyosan mosolyogva. – Mert tudják meg, nekem van! De hogy lássák, mennyire nagylelkű vagyok, hát felajánlok kétezret.
- Hallotta az árunkat – jelentette ki Taylor kőkeményen. – Ehhez nincs mit hozzatenni.

– Rendben van, uraim – mondta Bankhead, és az ajtó felé ment. – Gondolják meg! Még hallanak rólam, ebben biztosak lehetnek!

Kinyitotta az ajtót, és feltűnt Peter Q. Hornswoggle kerekded arca, amint feszült figyelemmel nézegetett befelé a kulcslyukon. Bankhead hallhatóan felhördült, az ex-képviselő zavarában ugrott egyet-kettőt, és mivel jobb nem jutott eszébe, meghajolt.

A pénzember megvetően elment mellette, Hornswoggle pedig belépett a helyiségbe, becsapta maga mögött az ajtót, és ott állt a két összezavarodott férfi előtt.

– Ez az ember, uraim, a jólét megsarcolója, egy gazdasági royalista. A zsákmányra leső vadállat típusa, hazánk romba döntője. Nagyon jól tették, hogy elutasították az ajánlatát. – Terjedelmes mellkasára helyezte a kezét, és jóakaratóan mosolygott.

– Ki az ördög maga? – reccsent rá Taylor, pillanatnyi zavarát leplezve.

– Hogy én? – hőkölt hátra Hornswoggle. – Én Peter Q. Hornswoggle vagyok. Bizonyára ismernek. A múlt évben képviselő voltam.

– Soha hírét sem hallottuk. Mit akar?

– Még hogy mit akarok? Olvastam az újságban a maguk csodálatos felfedezéséről, és azért jöttem, hogy felajánljam szolgálataimat.

– Miféle szolgáltatásokat?

– Nos, utóvégre önök nem járatosak a világ dolgaiban. Ezzel az új felfedezésükkel minden jöttment, gátlástalan, lelkiismeretlen alak prédájává válhatnak, mint amilyen például ez a Bankhead is. Nos, egy olyan gyakorlatias ember, mint én, intézhetném az ügyeiket, figyelnék a részletekre, mint például...

– Mindezt persze önzetlenül, ugye? – mondta Taylor epésen.

Hornswoggle görcsösen köhögni kezdett.

– Nos, természetesen úgy gondolom, hogy a felfedezésük egy csekély hányada engem illetne.

Sills, aki egész idő alatt csöndben volt, most hirtelen felpattant.

– Ki innen! Takarodjon! Mars, vagy hívom a rendőrséget!

– Na de Sills professzor, ne izgassa fel magát! – hebegte Hornswoggle az ajtó felé hátrálva, amelyet Taylor előzékenyen kitárt. Még mindig szabadkozva kiment, és miközben az ajtó becsapódott mögötte, halkán káromkodott.

Sills kimerülten a székbe roskadt.

– Mit csináljunk, Gene? Csak kétezret ajánlott. Egy héttel ezelőtt ez a legszebb reményeimet is túlszárnyalta volna, de most...

– Felejtse el! Csak blöffölt a pasas. Ide hallgass, most egyenesen elmegyek az Aranydollárékhöz. Mindent eladunk nekik, amit csak tudunk (ami épp elég), aztán ha Bankheaddal bármi zűr lenne, amiatt már főjön az Aranydollár feje. – Megveregette barátja vállát. – A mi gondjainknak gyakorlatilag vége.

Sajnos Taylor tévedett. Az igazi gondok még csak most kezdődtek.

Lopakodó alak surrant át az úton, gombszemével pislogva feltűrt gallérja alól, óvatosan megközelítette a házat. Ha épp ott lett volna egy kíváncsi rendőr, menten felismerte volna benne „Pacal” Egant, de mivel híre-hamva sem volt kíváncsi rendőrnek, így Pacalt senki sem molesztálta.

– A kutyafáját! – motyogta magában. – Pofonegyszerű lesz! Az egész miskulancia a földszinten van, a hátsó ablakhoz egy fogpiszkáló is elég, semmi riasztó, semmi hülyeség! – majd kuncogva odébbállt.

Ám erre a gondolatra nem Pacal jutott egyes-egyedül. Amikor Peter Q. Hornswoggle elsétált, vaskos koponyájában furcsa elképzelések kezdtek motoszkálni – afféle elképzelések, amelyek egy bizonyos nem túlságosan hagyománytisztelő felfogású cselekményt foglaltak magukba.

És J. Throgmorton Bankhead is aktivizálta magát. Mivel a férfiaknak ahhoz a csoportjához tartozott, amely „rámenős” néven közismert, ennél fogva semmiféle gátlást sem okozott neki valaminek a megszerzése, bizonyára semmi hajlandóságot sem érzett arra, hogy egymillió dollárt hajítson oda az ammónium titkának megszerzéséért; tehát sürgős szükségét érezte, hogy telefonáljon egy bizonyos ismerősének.

Ez az ismerőse egyrészt roppant hasznos volt, másrészt kissé visszataszító, ezért Bankhead tanácsosnak vélte, hogy igen óvatosan és körültekintően járjon el, amikor meglátogatja. Társalgásuk azonban mindkettőjükre nézve felettébb kellemesen végződött.

Walter Sills hirtelen valami furcsa zajra riadt fel könnyű álmából. Egy darabig feszülten hallgatózott, majd előrehajolt, és megbökte Taylort, aki néhány horkantás után felébredt.

– Gene, Gene, ébredj! Gyerünk, kelj már fel!

– Mi? Mi van? Miért zaklatsz?

– Csitt! Figyelj, nem hallod?

– Semmit sem hallok. Hagyj békén, jó?

Sills az ajkára tette az ujját, erre a másik elhallgatott. Lentről, a laboratóriumból valami csoszogó hang hallatszott.

Taylor szeme rögtön kipattant, és az álmosága elillant.

– Tolvajok! – suttopta.

Mindketten kikászálódtak ágyukból, hálóköntösbe és papucsba bújtak, majd lábujjhegyen az ajtóhoz lopakodtak. Taylor revolvert ragadott, és a lépcső felé fordította.

Épp csak a lépcső felénél jártak, amikor hirtelen meglepett kiáltás hallatszott fel odalentről, amelyet verekedés zaja követett. Néhány pillanatig folytatódott, aztán öszszetört üvegek csörömpölését hallották.

– Az ammóniumom! – kiáltott fel Sills elszörnyedve, és kitépve magát Taylor szorításából, tébolyultan lerohant.

A vegyész beviharzott laboratóriumába, átkozódó asszisztense szorosan a nyomában maradt, majd villanyt gyújtott. A hirtelen fényözönben két összekapaszkodott alak pislogott elvakulva, majd széjjelváltak.

– Ez nagyon csúnya dolog! – emelte rájuk a fegyverét Taylor.

Az egyik alak a törött üvegek és kémcsövek között támolygott, a csuklóján lévő sebet vizsgálgatta, majd méltóságteljesen meghajtotta pocakos testét. Peter Q. Hornswoggle volt az.

– Semmi kétség – mondta, miközben idegesen nézett a rendületlenül ráirányuló fegyverre –, hogy a körülmények gyanúsak tűnnek, de ezt könnyen megmagyarázom. Tudják, rendkívül durva elutasításuk ellenére még mindig igen nagy az érdeklődés bennem maguk iránt. Mivel pedig ismerem a világ dolgait és az emberiség romlottságát, úgy ítélt meg, hogy önök elhanyagolják az elővigyázatosság követelményeit, nem tettek semmit sem a betörés ellen. Ezt igazolta az a meglepetésem, amikor megláttam ezt a hitvány alakot – mutatott rá a padlón heverő, még

mindig hunyorgó, lapos orrú gengszterre –, amint épp behatolt a hátsó ablakon. Életem kockáztatásával azon nyomban utána másztam, és követtem ezt a bűnözőt, majd kétségbeesett kísérletet tettem, hogy az önök nagy felfedezését megmentsem. Csakugyan úgy érzem, hogy nagy elismerés jár nekem azért, amit tettem. Most már biztosra veszem, hogy érzik, mily értékes személy vagyok, és figyelembe fogják venni korábbi ajánlatomat.

Taylor cinikus mosollyal végighallgatta.

– Hogy maga milyen folyékonyan hazudik, P. Q.!

P. Q. minden bizonnal még folytatta volna, mint a vízfolyás, ha a másik tolvaj közben hirtelen rá nem lel a hangjára. De rátalált, és fel is emelte:

– Teringettét, főnök, ez a hájas pasi megpróbál mindent rám kenni! Én csak parancsot teljesítek, főnök! Egy tag felbérelt, hogy gyűjjek ide, és kutassam át a mackót, és nekem épp jól gyűtt volna egy kis becsületesen szerzett lóvé. Ez csak egy sima kasszafúrás, főnök, eszembe se vót bántani senkit. Osztán, amikor mán ippeg nekilátok a melónak, belemelegedtem, hogy úgy mongyam, beállít ez a kis ürge egy vésővel meg egy zseblámpával, és ráveti magát a mackóra. No persze, nem csípem a versengést, így hát nekiveselkedtem, és...

De Hornswoggle jeges méltósággal kihúzta magát.

– Csupán az a kérdés maradt: vajon egy gengszter szava többet jelent-e maguknak, mint az enyém, aki – és ezúttal igaz lelkemre mondom – egyike vagyok a legkiválóbbaknak a nagy...

– Csönd, hagyják abba mindketten! – kiáltott rájuk Taylor, és fenyegetően felemelte a revolverét. – Most felhívom a rendőrséget, és majd nekik adják elő a mondókájukat! Minden rendben van, Walt?

– Igen, azt hiszem! – jött vissza Sills a laboratórium ellenőrzése után. – Csak az üres üveget ütötték le. Minden egyéb érintetlen.

– Nagyszerű – mondta Taylor, aztán nyugtalanul elhallgatott.

Az előszobából kalapját jól a szemébe húzva belépett egy rideg figura. A szakértő módon kezében tartott revolver jelentősen megváltoztatta a helyzetet.

– Oké! – morogta. – Dobd el a stukkert! – Taylor vonakodó ujjai közül kicsúszott a fegyver, és nagy koppanással a padlóra esett.

Az új jövevény kaján pillantást vetett négyükre.

– Remek! Szóval, két másik megpróbált engem kiütni. Ez a hely csakugyan ropant népszerűnek tűnik.

Sills és Taylor ostobán bámult, miközben Hornswoggle fogai hallhatóan megcsikordultak. Az első lóköttő azonban hátrahúzódott, és halkán motyogta:

– Szent egek, ez Stukkeres Mike!

– Aha! – recsegte. – Stukkeres Mike. Sok olyan fickó akad, aki ismer engem, és aki tudja, hogy nem félek meghúzni a ravaszt bármikor, amikor úgy tartja kedvem. Gyerünk, kopasz, ide a szajréval! Tudod, azzal az anyaggal, amiből a hamis arany készül. Mozogj, míg ötig számolok!

Sills lassan a sarokban álló öreg széf felé indult. Mike hátralépett, hogy helyet adjon neki, és eközben a zakója ujjá végigsepert az egyik polcon. Egy kis nátrium-szulfátos edény megingott, és leesett.

Sills hirtelen ötlettől vezérelve felvisított:

– Úristen, vigyázzon! Ez nitroglicerin!

A kis tégely a padlóra pottyant, csörömpölve eltört, és Mike önkéntelenül is felfordított, vadul félreugrott. Taylor ezt kihasználva gyönyörűen ívelő rögbiütéssel fejbe vágta. Sills ugyanekkor rávetette magát Taylor fegyverére, hogy sarokba szorítsa a másik kettőt. Erre azonban már nem volt szükség. Már a felfordulás kezdetén mindketten egérutat nyertek, és kirohantak az éjszakába, ahonnan jöttek.

Taylor, Mike és Sills a laboratórium padlóján egymás hegyén-hátán hemperegtek, míg Sills végre felül került, és pillanatnyi nyugalomért fohászkodott, hogy a revolver agyát közelebbi kapcsolatba tudja hozni a gengszter koponyájával.

De erre a pillanatra nem került sor. Mike egyszerre csak nekilendült, megragadta Taylort az állánál fogva, eltolta magától, így kiszabadult. Sills megrökönyödve ordított, és meghúzta a ravaszt a menekülő alak után. A lövés azonban nem talált, és Mike sértetlenül elszelelt. Sills kísérletet sem tett arra, hogy kövesse.

Egy adag hideg víz magához térítette Taylort. Kábultan megrázta a fejét, amikor felmérte a körülöttük lévő romhalmazt.

– Tyú! – mondta. – Micsoda éjszaka!

Sills nyögdecselet.

– Most mihez kezdjünk, Gene? A puszta életünk is veszélyben forog. Soha fel sem merült bennem a betörés lehetősége, különben egy árva szót sem szoltam volna az újságoknak.

– Jól van, no, a baj már megtörtént, semmi értelme siránkozni. Most ide figyelj, először is az a teendőnk, hogy kialudjuk magunkat. Ma éjjel már nem keltenek fel többé. Holnap pedig bemész a bankba, és a találmány teljes dokumentációját beteszted a széfbe, amit mellesleg már rég megtehettél volna. Az Aranydollártól holnap háromkor idejönnek. Szépen megállapodunk velük, és végre boldogan élhetünk.

A vegyész gyászos hangulatában megcsóválta a fejét.

– Az ammónium megmutatta, hogy mennyire kihoz mindenkit a sodrából. Bár csak soha hírét se hallottam volna! Legszívesebben újra visszamennék fémanalízisekkel bíbelődni.

Amikor másnap Walter Sills átvágott a városon, hogy a bankjába menjen, semmi okát sem látta, hogy ezt a kívánságát visszaszívja. Még öreg, ütött-kopott, kiszolgált kocsija sem volt hajlandó a kedvében járni. Sills békés egyhangúságra berendezett élete egyik percről a másikra örültek házává vált, és ez a változás egyáltalán nem váltott ki belőle elégedettséget.

– A gazdagoknak éppúgy megvannak a maguk sajátos problémái, mint a szegényeknek – mondta ki magában a szentenciát, amikor rozzant járgányával odaállt a bank kétemeletes márványépülete elé. Görcsbe rándult lábát maga után húzva óvatosan kilépett a kocsijából, és a forgóajtó felé indult.

Rossz húzás volt. Az emberi faj két tagbaszakadt példánya jobbról-balról melléseződött, és Sills valami kellemetlenül kemény tárgyat érzett a bordái között. Önkéntelenül kitátotta a száját, de menten jeges hang suttogott a fülébe:

– Nyugi, kopasz, vagy megkapod a tegnapi trükködért azt, amit érdemelsz!

Sills hátán végigfutott a hideg. Azonnal ráismert Stukkeres Mike hangjára.

– Hol vannak a papírok? – kérdezte Mike. – Ide velem!

– A zakóm belső zsebében – válaszolta Sills reszketve.